

aceștia nu au fost puțini la număr! Cineaști, realizatori, actori, producători de radio și TV, care și-au adus contribuția în cele peste cinci decenii de existență ale societății naționale media, au avut origini iudaice. Este un motiv de mândrie pentru noi, generația următoare!

„Imagine = Comunicare” s-a numit sesiunea Deliei Marc. Într-adevăr, se spune că „o imagine vorbește cât o mie de cuvinte” și acest fapt este cert mai ales dacă cel care mănuieste obiectivul surprinde esența ființelor, peisajelor și situațiilor.

Jurista Ida Shottke a avut o temă ce a suscitât atenția participanților: „Vechiul Testament și problemele legate de familie, căsătorie, poligamie, adulter, poziția femeii și succesiune”. Există teme etern umane, care nu au vârstă. În Tora există legi privitoare la fiecare dintre acestea, primele Legi, primite de la Dumnezeu, care stau practic la baza oricărui cod moral și juridic.

Din cu totul alt domeniu, chiar dacă în același interval orar, a fost sesiunea lui Toni Zelig, „Contribuția băncilor la dezvoltarea economiei românești”. Piața românească într-adevăr cunoaște „o explozie” a domeniului bancar, poate cel mai prezent în peisajul citadin românesc. Cei ce se pricep la acest domeniu sau sunt interesați despre acest fenomen au avut ocazia să afle detalii despre felul în care economia este influențată de dezvoltarea sectorului bancar.

Redactor șef adjunct al Revistei „Dilema veche”, doamna Magdalena Boiangiu este una dintre vocile cunoscute în analiza fenomenului politic internațional. Din cu totul altă zonă culturală, este și unul dintre condeiele cele mai avizate din critica teatrală autohtonă. Cu prilejul Limmud București, tema pe care domnia-sa a abordat-o a fost „Documente și istorie” – un subiect care a incitat numeroase discuții. Felul în care percep istoria, cât reprezintă document și cât este speculație, cum se formează miturile politice și ce sunt ele de fapt, au fost doar câteva dintre temele abordate fugitiv în această incitantă sesiune.

„De ce evreii și creștinii citesc Biblia în mod diferit?” s-a întrebat retoric preotul catolic Valeriano Giacomelli, unul dintre oaspeții Limmud. Domnia-sa a încercat să ofere răspunsuri istorice și teologice la această întrebare dar, în final, esențial este respectul pe care îl purtăm fiecare față de credința celuilalt.

Sub titlul „Supraviețuire și iudaism. Un joc de imaginație”, directorul adjunct al D.A.S.M., Attila Gulyas, i-a invitat pe participanți să se pună într-o situație extremă, în care ar trebui să opteze pentru cele mai importante valori în cazul supraviețuirii unei comunități evreiești. Participanții și-au dat frâu liber imaginației și și-au exprimat cele mai fanteziste opinii. Acesta a fost și scopul exercițiului! Să ne facă să fim creativi și comunicativi...

„Poveste despre dragoste și întunerice” s-a intitulat sesiunea dedicată de Raluca Georgescu operej scriitorului Amos Oz. Unul dintre cei mai prolifici și inovatori romancieri israelieni contemporani, acesta a devenit în ultimii ani o prezență constantă în opțiunile literare ale publicului românesc – motiv pentru care este editat și reeditat.

Dacă despre A.G. Weinberger știam că este un muzician talentat și de succes, am putut descoperi cu această ocazie un charismatic vorbitor, care nu se teme să exprime opinii radicale, „bine asortate” genului muzical pe care îl reprezintă. „Jazz și blues – calea demnității individuale și ridicării sociale” s-a numit sesiunea susținută într-un mediu foarte potrivit, în Blue Lagoon Café.

Printre sesiunile susținute de artiști ai scenei a fost și cea a muzicianului Radu Captari referitoare la „Viața evreilor, pe ritmuri de muzică klezmer”. Compozitor, conducător de formație, interpret, actor de operetă și teatru, ilustrator de coloane muzicale pentru film – Radu Captari este un tânăr artist foarte apropiat de viața comunitară evreiască din România.

Erwin Șimșensohn a vorbit cu prilejul Limmud București despre politica internațională în Orientul Mijlociu. Un subiect extrem de vast pentru cele 50 de minute ale sesiunii, care au fost însă ilustrate punctual de conferențiar. Poziții ale statelor din regiune, organizațiile teroriste și efectele lor asupra Israelului, viziuni asupra viitorului în regiune au fost doar câteva dintre subiectele abordate cu această ocazie.

Între două călătorii, în fugă spre aeroport, Maia Morgenstern a ținut totuși să fie prezentă în mijlocul „limmud-iștilor” ce au așteptat-o. Prezența ei a conferit un plus de valoare acestei manifestări, care a reușit să mențină treaz interesul participanților de toate vârstele.

Seara JORGE DIENER la Blue Lagoon Cafe

Există despărțiri triste și există despărțiri care sunt similare cu un „la revedere!”. Ele înseamnă că ne vom întâlni în curând și că drumurile nu se despart, ci doar devin puțin diferite. Din această a doua categorie a făcut parte seara dedicată lui Jorge Diener, cel care a fost director regional al Joint pentru Bulgaria, Ungaria, România și țările fostei Iugoslavii.

De numele lui Jorge Diener se leagă o serie de programe implementate, în ultimii 15 ani, de Joint în Europa și în America Latină. Dintre ele le putem enumera doar pe câteva dintre cele la care a fost parte și comunitatea evreilor din România: Buncher, Black Sea Gasher, LeAtid etc.

Seara a fost deschisă de un coleg și un prieten – așa cum a spus și în cuvântul său Israel Sabag, director al JDC România – cel care a evocat momentele petrecute împreună cu acest „kapara” al său, așa cum spun evreii marocani unui prieten bun.

Președintele F.C.E.R., deputat dr. Aurel Vainer, a ținut să facă o analiză succintă a activității lui Jorge Diener în România. Domnia-sa a vorbit de ambiția, de angajamentul față de schimbare, de decizia și hotărârea de a gândi viitorul pe care le are acest tânăr lider. A subliniat și lucrurile care au rămas neînțelese de colegii din România și a evocat și momentele de tensiune, atunci când se negocia pe anumite probleme. Jorge Diener este, însă, un interlocutor inteligent, ce poate fi convins de argumentele veridice, dar și un artist al cuvintelor, așa cum spunea președintele Aurel Vainer, care a știut mereu să le așeze în locul și momentul potrivit.

Directorul Joint pentru Europa, Alberto Senderey, îl cunoaște pe Jorge Diener încă

din anii primei tinereți. La această reuniune a evocat munca desfășurată timp de 15 ani de către acesta în Joint, felul în care a fost mereu dedicat viitorului evreiesc. Domnia-sa a vorbit de asemenea și despre continuitatea programelor Joint în România, care vor exista mereu, atât cât este nevoie de așa ceva. Reprezentantul Joint, Israel Sabag, „un israelian foarte interesant, care provine din Maroc și vorbește rusește” – cum l-a descris Alberto Senderey – va continua activitatea Joint în România și îl va reprezenta la toate nivelurile. Israel Sabag este cel care muncește, literalmente fără oprire, pentru implementarea diverselor programe de educație, tineret, vârstă medie și asistență în România.

Dalia Golda, director de programe al JCC București, i-a mulțumit pentru sprijinul continuu pe care Jorge l-a manifestat față de acest edificiu evreiesc și i-a oferit un dar simbolic, o hartă, pe care tronează clădirea JCC. Ce a vorbit Jorge Diener în această seară?! Probabil că în mintea participanților au rămas, în primul rând, melodiile pe care le-a interpretat, cu glasul și la orgă electronică. Dincolo de faptul că este și rămâne un lider evreu – așa cum a subliniat și în scurtul său cuvânt adresat participanților – Jorge este un artist. Și încă unul de valoare, care, dacă ar avea timp și voință în acest sens, ar putea apărea pe orice scenă (acest lucru mi l-a spus un profesionist în domeniu, deci o sursă avizată...). Voce caldă, puternică, accente latino, că doar din Argentina se trage – toate acestea desăvârșesc personalitatea specială care este Jorge.

Melodia preferată a protagonistului serii a fost „My way” –, o piesă care, așa cum am putut constata, îl caracterizează foarte bine...

„Sarid” – o poveste dramatică

Filmul „Sarid”, al regizorului polonez Zbigniew Gajzler, pe care îl numește „paradigmatic”, este poveste dramatică a dispariției unei așezări evreiești cu 9000

morții, toate însoțind amintirile celor doi-trei supraviețuitori („sarid”, în ebraică, însemnând urmele unei colectivități).

De suflete, Pabianice, lângă Lodz, în timpul celui de-al doilea război mondial, simbol al decimării de către furia nazistă a iudaismului polonez, de milioane de suflete. Regizorul a considerat că, și după peste jumătate de secol de la Holocaust, este nevoie de astfel de filme, pentru ca oamenii să nu uite întregul, apocalipsa de șase milioane, în cadrul căreia Pabianice este o părticică. Pelicula prezintă la început înfiorătoare suite de imagini-document statice ilustrând felul în care, din locuri natale, dragi de generații, oamenii sunt smulși din lăcașurile lor făurite prin trudă de-o viață; coloane și coloane în pribegie pe drumurile

Dar iată și un lucru neașteptat pentru spectator, în derularea unui atare film. În timpul măturii, uneri abia rostite, imaginile sunt vii, refăcute de oameni de azi (îndeosebi copii, tineri), prinși în coloane nesfârșite, prin locurile de-acum. În banda sonoră, acele murmure vii, acel zgomot de pași lovind caldarâmul străzilor, stârnesc fiori... Amintiri de-atunci, trăiri de azi...Nu cumva în murmurele noastre de-acum, în pașii noștri de azi, chiar și în caldarâmul străzilor pe care călcăm, nu e cumva în tot ce-avem în prezent, parte din prețul jertfei lor, jertfa fără pereche? Filmul a fost prezentat la J.C.C.

G. BRUCHMAIER

Pagini realizate de LUCIANA FRIEDMANN